

ΕΚΤΑΚΤΟΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΗΣ 14^{ΗΣ} ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1982

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΠΕΡΙΚΛΗ ΘΕΟΧΑΡΗ

Η ΕΠΙΔΡΑΣΙΣ ΤΗΣ ΡΥΠΑΝΣΕΩΣ ΤΗΣ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΑΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΚΛΙΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑ Γ'ΚΟΥ Κ. ΗΛΙΑ ΜΑΡΙΟΛΟΠΟΥΛΟΥ

Ἡ ρύπανσις τῆς ἀτμοσφαιράς, προκαλουμένη ἀπὸ διάφορα αἴτια, ἔχει εἰς ὄλας τὰς χώρας δυσμενῆ ἐπίδρασιν ἐπὶ τῶν κλιματικῶν συνθηκῶν των, ἀλλοῦ μὲν μικράν, ἀλλοῦ δὲ μεγάλην. Ἰδιαιτέρως μεγάλη εἶναι εἰς τοὺς τόπους ἐκείνους εἰς τοὺς ὁποίους ὑπάρχουν μεγάλα βιομηχανικὰ καπνογόνα συγκροτήματα. Εἰς τοὺς τόπους τούτους ἡ ρύπανσις ἐπέδρασε σημαντικῶς ἐπὶ τοῦ κλίματος καὶ ἐπέφερεν οὐσιώδη ἀλλοίωσιν τῶν μικροκλιματικῶν* συνθηκῶν αὐτῶν. Ἐνδεικτικῶς ἀναφέρομεν ἐνταῦθα τὸ Λονδῖνον, ὅπου αἱ ἀτμοσφαιρικαὶ συνθῆκαι ἦσαν ἀκραῖαι. Εἰς τὴν πόλιν ταύτην ἡ ρύπανσις εἶχε φθάσει εἰς τοιοῦτον σημεῖον, ὥστε κατὰ τὰς ἡμέρας ἐμφανίσεως ομίχλης, ὁπότε αὕτη ἀνεμειγνύετο μὲ τὰς ρυπαντικὰς οὐσίας

---

* Διακρίνομεν τὸ μακροκλίμα καὶ τὸ μικροκλίμα. Τὸ πρῶτον εἶναι ἡ μέση ἀτμοσφαιρικὴ κατάστασις πού ἐπικρατεῖ εἰς μεγάλας ἐκτάσεις τῆς γηίνης ἐπιφανείας καὶ ρυθμίζεται ἀπὸ τὸ γεωγραφικὸν πλάτος τοῦ τόπου, τὴν ἀπόστασιν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ὠκεανῶν, τὸ ὑψόμετρόν του. Ἐνῶ τὸ μικροκλίμα εἶναι ἡ μέση φυσικὴ κατάστασις πού ἐπικρατεῖ εἰς ἓνα λεπτόν στρώμα ἀέρος (πάχους ἀπὸ δεκάδων μέχρι ἑκατοντάδων τινῶν μέτρων), ἐφαπτόμενον τοῦ ἐδάφους καὶ ἐπηρεαζόμενον αἰσθητῶς ἀπὸ τὴν κάλυψίν του (δένδρα, ἄμμος, κ.λπ.) ἢ τὰς παρακειμένας φυσικὰς συνθήκας (θάλασσαί, ὄρη, μεγάλαι λίμναι, ποταμοί, ἀκὸμη καὶ μεγάλα συγκροτήματα πολυκατοικιῶν ἢ ἐργοστασίων). Τὸ μικροκλίμα δύναται νὰ μεταβληθῆ, ἐὰν αἱ ὡς ἄνω συνθῆκαι, αἱ ὁποῖαι ἀνεφέρθησαν, μεταβληθοῦν.

(καπνόν, κοριορτόν κ.λπ.), ἐδημιουργεῖτο ἡ ἀποκληθεῖσα καπνομίχλη (smog), ἢ ὅποια λόγῳ τῆς πυκνότητός της καθίστα, ἐν πλήρει ἡμέρᾳ, δυσχερῆ τὴν κίνησιν τῶν τροχοφόρων εἰς τὰς ὁδοὺς. Ἄλλὰ μία ἀποφασιστικὴ ἀντιμετώπισις τῆς καταστάσεως ἔφερε τοιαύτην μεταβολὴν ὥστε αἱ κλιματικαὶ συνθῆκαι τῆς πόλεως ταύτης (ὅπως καὶ ἄλλων ἀγγλικῶν πόλεων πού ὑπέφεραν ἀπὸ τὰ ἴδια αἷτια) ἐπανῆλθον εἰς τὴν φυσικὴν των κατάστασιν καὶ τὸ Λονδῖνον εἶναι σήμερον μία καθαρὰ καὶ ἡλιόλουστος πόλις.

Τὸ μικροκλίμα λοιπὸν καὶ ὄχι τὸ μακροκλίμα ἐπηρεάζεται ἀπὸ τὴν ρύπανσιν τῆς ἀτμοσφαίρας, καὶ πολλάκις εἰς μεγάλον βαθμὸν. Ἄρκει ὅμως, ὅπως ἐλέχθη, μία σοβαρὰ ἀντιμετώπισις τοῦ προβλήματος, διὰ νὰ ἐπανέλθουν αἱ κλιματικαὶ συνθῆκαι εἰς τὴν προτιέραν των φυσικὴν κατάστασιν, τὴν πραγματικὴν (κλασσικὸν παράδειγμα, ὡς ἀνεφέρθη, αἱ μεγαλουπόλεις τῆς Μεγάλης Βρεταννίας).

Εἰς τὴν Ἑλλάδα, εἰς ὄρισμένας περιοχάς, ὡς εἶναι αἱ Ἀθῆναι, ἡ Θεσσαλονίκη κ.λπ., ἀλλὰ καὶ ὀλόκληρον τὸ λεκανοπέδιον τῆς Ἀττικῆς, αἱ συγκεντρωθεῖσαι ἐκεῖ εἰς μέγαν ἀριθμὸν ρυπογόνοι βιομηχαναίαι καὶ κατὰ μικρότερον βαθμὸν ἡ κυκλοφορία μεγάλου ἀριθμοῦ αὐτοκινήτων, ἐπέδρασαν δυσμενῶς ἐπὶ τῶν κλιματικῶν συνθηκῶν τῶν τόπων τούτων καὶ ἠλλοίωσαν σημαντικῶς τὰς μικροκλιματικὰς συνθήκας των. Ἐχάσαμεν τὸν ὥραϊον κυανοῦν οὐρανὸν τῆς Ἀττικῆς, παγκοσμίως γνωστὸν ἀπὸ τῆς ἀρχαιότητος μέχρι καὶ τοῦ Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου, καὶ ἀντ' αὐτοῦ ἀπεκτήσαμεν ὡς νέον μόνιμον σύντροφον τὸ παροιμιῶδες «νέφος».

Καὶ πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς καταστάσεως καὶ ἀποτροπῆν τῆς λαμβάνοντι σπασμωδικὰ μέτρα ἢ ἀναμένομεν νὰ ἐπικρατήσουν εὐνοϊκαὶ καιρικαὶ συνθῆκαι διὰ τὴν διάλυσιν τοῦ «νέφους».

Καὶ ὁ κοινὸς θνητὸς ἐρωτᾷ: Τί θὰ γίνῃ ἐπὶ τέλους; Ἡ λύσις εἶναι σήμερον δυσχερὴς ἀλλὰ δὲν ὑπάρχει ἄλλη: Ἀπομακρύνετε τὸ ταχύτερον τὰ ρυπογόνα ἐργοστάσια πού αἱ διάφοροι κυβερνήσεις ἐπέτρεψαν νὰ ἐγκατασταθοῦν εἰς τὸ λεκανοπέδιον τῆς Ἀττικῆς καὶ εἰς τὰς μεγαλουπόλεις μας. Ἐπαναλαμβάνω, δὲν ὑπάρχει ἄλλη λύσις. Τὰ σπασμωδικὰ μέτρα τοῦ περιορισμοῦ τῆς κυκλοφορίας τῶν ΙΧ αὐτοκινήτων δὲν φέρουν ἀποτέλεσμα. Δὲν ἀπομείει παρὰ νὰ ἀπαγορεύσετε ἐν ὑπαίθρῳ τὸ κάπνισμα τῶν πολιτῶν!